

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004711

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маслюк Наталія Вікторівна

2. Nataliia V. Masliuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9746-6039

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 25-08-2026

Спеціальність за освітою: вчитель української мови

Місце роботи здобувача: гімназія ім. В.Т. Сенатора

Код за ЄДРПОУ: 21378820

Місцезнаходження: вул. Соборна, Сміла, Смілянський р-н., 20701, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15921

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.21

Тема дисертації:

1. Синкретичні сполучні засоби в художньому дискурсі
2. Syncretic conjunctives in artistic discourse

Реферат/анотація:

1. Маслюк Н. В. Синкретичні сполучні засоби в художньому дискурсі. Кваліфікаційна праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. Міністерство освіти і науки України. Черкаси, 2026. Дисертаційне дослідження присвячене комплексному вивченню формально-синтаксичних і семантико-синтаксичних параметрів функціонування синкретичних сполучних засобів в українському художньому дискурсі кінця XIX – першої чверті XXI століть. Актуальність роботи зумовлена динамічними процесами в синтаксичній системі української мови, розвитком перехідних конструкцій, переглядом традиційних класифікацій сполучників і складних речень та розширенням структурно-семантичного репертуару засобів зв'язку. У дослідженні уточнено статус сполучника як аналітичного синтаксичного неоднорідного типу слова-морфеми, систематизовано сучасні уявлення про сполучні засоби як одиниці

релятивної семантики та простежено динаміку поповнення сполучникового корпусу. Встановлено, що синкретизм у сфері сполучних засобів охоплює формальний, функційний і семантичний рівні та виявляється у переході інших лексико-граматичних класів до категорії засобів зв'язку, поєднанні ознак сурядності й підрядності та синтезі різних семантико-синтаксичних відношень. Системно проаналізовано десять різновидів синкретичних сполучних засобів: власне сполучники, аналітичні одиниці, функційні аналоги сполучників, сполучні слова, сполучнослівні єдності, сполучнослівно-сполучникові пари, фразеосполучникові підрядно-сурядні та фразеосполучнослівно-сполучникові пари, сполучникові й сполучнослівно-сполучникові комплекси. Їх кваліфіковано як синкретичні через здатність маркувати синтезовані формально-синтаксичні та семантико-синтаксичні відношення в складних реченнях перехідного типу. Установлено, що активізація аналітичного способу творення спричинила появу значної кількості складених засобів зв'язку, серед яких найчисельнішою групою є сполучнослівно-сполучникові пари. Проаналізовано формально-граматичні характеристики сурядно-підрядних і підрядно-сурядних сполучників, аналітичних одиниць, функційних аналогів сполучників, сполучних слів та гібридних утворень. Визначено їхню співвіднесеність із типами синкретичних конструкцій. У семантико-синтаксичному аспекті встановлено основні значеннєві позиції та семантичні відтінки синкретичних сполучних засобів. Сурядно-підрядні та підрядно-сурядні сполучники диференційовано за характером виражуваних відношень; для аналітичних одиниць визначено причиново-наслідкову, часову, умовно-наслідкову, висновкову та протиставно-допустову семантику. Функційні аналоги сполучників розподілено на групи за вираженням сурядності, підрядності та їх комбінації. З'ясовано специфіку функціонування сполучних слів у складних безсполучникових реченнях, де вони маркують безсполучниковість форми та підрядність змісту. Сполучнослівні єдності й сполучнослівно-сполучникові пари визначено як засоби вираження формальної та змістової сурядності-підрядності. Фразеосполучникові утворення функціують у частково фразеологізованих конструкціях і переважно маркують темпоральні відношення. Сполучникові та сполучнослівно-сполучникові комплекси забезпечують вираження складних комбінацій допустово-протиставних, розділово-допустово-протиставних та інших семантичних відношень. Емпіричну базу дослідження становлять приклади з української художньої літератури XIX–XXI століть. Їх аналіз дав змогу визначити особливості реалізації синкретичних сполучних засобів у художньому мовленні, установити частотність окремих структурно-семантичних типів та простежити тенденцію до інтенсифікації їх використання для багатовимірного вираження формально-синтаксичних і семантико-синтаксичних відношень. Наукова новизна роботи полягає в комплексному системному описі синкретичних сполучних засобів українського художнього дискурсу, їх структурної організації, формально-граматичних характеристик і семантико-синтаксичного потенціалу. Теоретичне значення визначається поглибленням розуміння синкретизму як багаторівневого явища та уточненням взаємозв'язків між морфологією, транспозицією, граматикалізацією і синтаксичною організацією складного речення. Практичне значення полягає у можливості використання результатів у дослідженнях синтаксису, морфології, функційної граматики, лексикографії та стилістики, а також у викладанні відповідних дисциплін у закладах вищої освіти. Ключові слова: синкретизм, морфологічна транспозиція, частини мови, синкретичні сполучні засоби, сполучники, сполучні слова, синкретичні складні речення, сурядність, підрядність, безсполучниковість, формально-синтаксична позиція, семантико-синтаксичні відношення, художній дискурс.

2. ### ABSTRACT Masliuk N. V. ***Syncretic Conjunctives in Artistic Discourse***. Qualification work submitted as a manuscript. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in Specialty 035 Philology. Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy. Ministry of Education and Science of Ukraine. Cherkasy, 2026. The dissertation presents a comprehensive study of the formal-syntactic and semantic-syntactic functioning of syncretic conjunctives in Ukrainian artistic discourse from the late nineteenth century to the first quarter of the twenty-first century. The relevance of the research is determined by transitional processes in Ukrainian syntax, the reconsideration of traditional classifications of conjunctions and complex sentences, and the expansion of structural and semantic types of connective means. The study clarifies the status of the conjunction as an analytical syntactic heterogeneous type of word-morpheme and examines conjunctives as units of relative

semantics. Syncretism in the sphere of connective means is analyzed at formal, functional, and semantic levels. It is manifested through the transition of other lexical-grammatical classes into the category of connective means, the combination of coordination and subordination features, and the synthesis of different semantic-syntactic relations. Ten varieties of syncretic conjunctives are systematically analyzed: conjunctions proper, analytical units, functional analogues of conjunctions, connective words, connective-word unities, connective-word-conjunctive pairs, phraseological conjunction subordinate-coordinate pairs, phraseological connective-word-conjunctive pairs, conjunction complexes, and connective-word-conjunctive complexes. Their syncretic character is determined by their ability to mark synthesized formal-syntactic and semantic-syntactic relations in transitional complex sentences. The research establishes that analytical formation has contributed to the development of numerous compound connective means, with connective-word-conjunctive pairs representing the largest group. Their formal and grammatical characteristics are correlated with particular types of syncretic constructions. The semantic-syntactic analysis identifies the principal meanings expressed by these units, including causal-consecutive, temporal, conditional-consecutive, inferential, permissive-opposite, comparative, and disjunctive relations. Connective words in complex asyndetic sentences combine formal asyndeton with semantic subordination, while connective-word unities and connective-word-conjunctive pairs express combinations of coordination and subordination. Phraseological connective formations primarily mark temporal relations, whereas conjunction complexes and connective-word-conjunctive complexes express complex combinations of permissive-opposite and other semantic relations. The empirical basis consists of examples from Ukrainian artistic literature of the nineteenth to twenty-first centuries. Their analysis demonstrates the functional diversity of syncretic conjunctives and an intensification of their use for the multidimensional expression of formal-syntactic and semantic-syntactic relations. The scientific novelty lies in the systematic description of the structural, formal-grammatical, and semantic-syntactic characteristics of syncretic conjunctives in Ukrainian artistic discourse. The findings contribute to understanding syncretism as a multidimensional linguistic phenomenon and clarify the interaction of morphological transposition, grammaticalization, and syntactic organization. The results may be used in further research on Ukrainian syntax, morphology, functional grammar, lexicography, and stylistics, as well as in university teaching. Keywords: syncretism, morphological transposition, syncretic conjunctives, conjunctions, connective words, syncretic complex sentences, coordination, subordination, asyndeton, semantic-syntactic relations, artistic discourse.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Маслюк Н. В. Семантико-синтаксичні функції синкретичних сурядно-підрядних сполучників (на матеріалі творів В. Шевчука). Мовознавчий вісник : зб. наук. праць. 2021. Вип. 30. С. 105-113.
- Маслюк Н. В. Лексикографічний аналіз синкретичних сполучних засобів (на матеріалі «Словника української мови» в 11 тт. та «Словаря української мови» за редакцією Б. Грінченка). Мовознавчий вісник : зб. наук. праць. 2021. Вип. 31. С. 26-40.
- Маслюк Н. В. Морфологічна структура і семантико-синтаксичний потенціал аналітичних одиниць (на матеріалі творів В. Шевчука). Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Філологічні науки. 2023. Вип. 2 (100). С. 195–208.

- Маслюк Н. В. Семантико-синтаксичний потенціал синкретичних підрядно-сурядних сполучників (на матеріалі творів В. Шевчука). Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica. 2023. Вип. 2. С. 133–150.
- Маслюк Н. В. Специфіка вживання сурядно-підрядних сполучних засобів у простому реченні (на матеріалі творів В. Шевчука). Studia Metodologica. 2024. № 57. С. 138–148.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шитик Людмила Володимирівна
2. Liudmila Shytyk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5941-672X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Христіанінова Раїса Олександрівна
2. Raisa O. Khrystyaninova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1078-3611

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Городенська Катерина Григорівна

2. Катерина Г. Городенська

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2638-9037

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калько Микола Іванович

2. Mykola I. Kalko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6042-4436

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербина Тетяна Василівна

2. T.V. Sherbyna

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0008-5983

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мартінова Ганна Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мартінова Ганна Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бардадим Олег Валерійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна